

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο

Τηλ: 2810.224948, Fax: 2810.225616

Email: pkpfiraklio@minagric.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου
www.minagric.gr και αποστέλλονται μέσω e-mail σε κάθε
ενδιαφερόμενο με αίτημα στο agrodeltiokriti@gmail.com

Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΞΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ

& Μετεωρολογικά Στοιχεία

Δελτίο Νο1

Ίσκα – Ευτυπίωση:

Μεταχρωματισμοί ξύλου

Φωτ. 1. Σύμπλοκο ίσκας

Φωτ.2. Ευτυπίωση

Διαπιστώσεις:

Οι ασθένειες του ξύλου (ίσκα, ευτυπίωση) συμπεριλαμβάνονται στα σοβαρά προβλήματα φυτοπροστασίας του κρητικού αμπελώνα. Η δράση τους είναι μακροχρόνια και προκαλεί νέκρωση στα αγγεία του ξύλου με αποτέλεσμα να διακόπτεται η ροή του νερού και των θρεπτικών στοιχείων μέσα στο φυτό. Σταδιακά ή και απότομα τμήματα του φυτού, ακόμα και ολόκληρα πρέμνα, ξεραίνονται. Η παραγωγή μειώνεται συνεχώς όπως και η παραγωγική ζωή του αμπελώνα.

Συμπτώματα κατά το κλάδεμα:

Την περίοδο αυτή, σε τομές του κλαδέματος, εμφανίζονται μη φυσιολογικοί μεταχρωματισμοί του ξύλου (Φωτ. 1, 2).

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις ασθένειες του ξύλου μπορείτε να πληροφορηθείτε στους παρακάτω συνδέσμους:

Για την ίσκα (προκαλείται από σύμπλοκο μυκήτων) [εδώ](#)

Για την ευτυπίωση [εδώ](#)

Αντιμετώπιση:

- Δεν υπάρχουν θεραπευτικά μέτρα.
- Αντιμετωπίζονται κυρίως με προληπτικά και καλλιεργητικά μέτρα που θα πρέπει να εφαρμόζονται διαρκώς τόσο στις μητρικές φυτείες και στα φυτώρια όσο και στους παραγωγικούς αμπελώνες.

Προληπτικά - Καλλιεργητικά μέτρα:

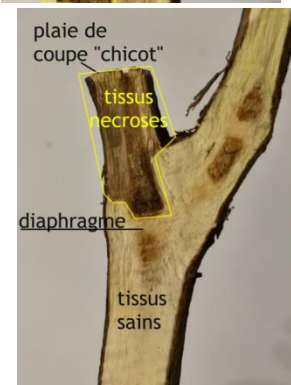
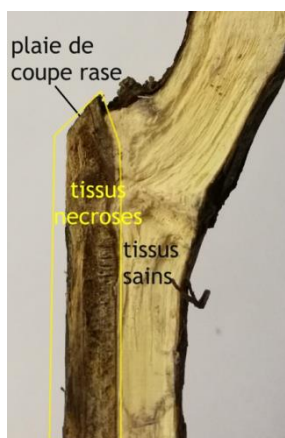
Στοχεύουν στην μείωση των μολυσμάτων και στην προληπτική προστασία των τομών του κλαδέματος από τους μύκητες που προκαλούν ασθένειες του ξύλου.

Δακρύρροια

Μεγάλη κλαδοτομή

Απεικόνιση εξέλιξης του κώνου ξήρανσης (νεκρός ιστός με σκούρο καφέ χρώμα) σε τομή σύρριζα (πάνω) και τομή με τακούνι (κάτω)

Crédits Photos :
Simonit&Sirch,
maîtres tailleurs de vigne
et C. Cholet ISVV

• Χρήση υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού.

Το πολλαπλασιαστικό υλικό πρέπει να είναι απαλλαγμένο από παθογόνα.

• Διπλό κλάδεμα (το 1^ο μέσα στο χειμώνα και το 2^ο αρχές της άνοιξης).

Εφαρμογή προκλαδέματος κατά το χειμώνα: οι κληματίδες αφαιρούνται μέχρι ένα σημείο (όχι το τελικό) ενώ ταυτόχρονα λύνονται και απομακρύνονται από τα σύρματα. Αυτό επιτρέπει την γρήγορη και εύκολη διαμόρφωση των πρέμνων με το δεύτερο και τελικό κλάδεμα που ακολουθεί τέλη του χειμώνα – αρχές της άνοιξης. Εφαρμόζεται σε αμπελώνες που δέχονται βραχύ κλάδεμα και συνιστάται σε αμπελοουργούς με μεγάλη έκταση εκμετάλλευσης.

• Όψιμο κλάδεμα και με ξερό καιρό (τέλος χειμώνα – αρχές άνοιξης).

Θεωρείται από τα πιο αποτελεσματικά μέτρα.

Το τελικό κλάδεμα (είτε μονό είτε διπλό) συνιστάται να γίνεται αργά, από τέλη του χειμώνα. Την εποχή εκείνη: οι πληγές επουλώνονται συντομότερα (λόγω αύξησης της θερμοκρασίας), τα αερομεταφερόμενα μολύσματα σταδιακά μειώνονται όπως και οι πιθανότητες μόλυνσης (λόγω μείωσης των βροχοπτώσεων και της σχετικής υγρασίας) ενώ επιπρόσθετα η δακρύρροια εμποδίζει την εγκατάσταση σπορίων των μυκήτων.

• Δημιουργία «τακουνιού» κατά το κλάδεμα.

Η φυσιολογική αντίδραση του αμπελιού στην κλαδοτομή είναι ο σχηματισμός κώνου ξήρανσης, ο οποίος ανάλογα με το μέγεθος της τομής και το σημείο που γίνεται, μπορεί να καταστρέφει τα αγγεία μεταφοράς νερού – θρεπτικών και να συμβάλλει στην εκδήλωση της ίσκα. Συνιστάται να μην γίνονται σύρριζα οι κοπές αλλά να αφήνεται "τακούνι" το οποίο αφαιρείται τον επόμενο χειμώνα. Το "τακούνι" πρέπει να είναι 1,5 φορά μεγαλύτερο από τη διάμετρο της τομής (στις κληματίδες που κλαδεύονται είναι περίπου 2-3 εκ.).

• Προστασία των κλαδοτομών.

Οι μολύνσεις ευνοούνται στις πρόσφατες και μεγάλες κλαδοτομές και είναι ιδιαίτερα σοβαρές όταν γίνονται σε τομές που βρίσκονται κοντά στον κορμό. Οι τομές πρέπει να προστατεύονται προληπτικά, το συντομότερο δυνατό.

• Τα προσβεβλημένα ή ύποπτα πρέμνα κλαδεύονται τελευταία και τα εργαλεία απολυμαίνονται τακτικά.

Αποφεύγεται η μετάδοση του μολύσματος με τα εργαλεία.

Η σήμανση των ύποπτων πρέμνων γίνεται με ταινίες ή σπρέι βαφής, την άνοιξη για την εντυπώση και το καλοκαίρι για την ίσκα.

• Απομάκρυνση των υπολειμμάτων του κλαδέματος.

Τα μολυσμένα υπολείμματα του κλαδέματος πρέπει να απομακρύνονται και να καταστρέφονται.

• Ανασύσταση – εξυγίανση πρέμνων.

Συνιστάται ως μέτρο εφόσον η ασθένεια δεν έχει επεκταθεί στον κορμό, διαφορετικά πρέπει να γίνεται εκρίζωση και καταστροφή ολόκληρου του πρέμνου. Εφαρμόζεται με αφαίρεση και απομάκρυνση των προσβεβλημένων βραχιόνων μαζί με 10 – 20 εκ. τμήματος υγιούς ιστού.

Οι παραπάνω πρακτικές είναι πιο αποτελεσματικές όταν εφαρμόζονται συνδυαστικά και από όλους τους αμπελοουργούς της περιοχής.

Φόμοψη :

Συμπτώματα κατά το κλάδεμα:

Οι προσβεβλημένες κληματίδες έχουν γκριζόλευκη όψη με σχισίματα συνήθως προς τη βάση τους και φέρουν πολλά μικρά μαύρα στίγματα (πυκνίδια). Από τα πυκνίδια βγαίνουν σπόρια που με τις ανοιξιάτικες βροχοπτώσεις μεταφέρονται σε κοντινές αποστάσεις και μολύνουν νεοεκπτυσσόμενους βλαστούς, οι οποίοι στη συνέχεια και μέχρι το χειμώνα εξελίσσονται σε γκριζόλευκες, ξερές (κούφιας) κληματίδες.

Αντιμετώπιση:

Ο συνδυασμός εφαρμογής καλλιεργητικών μέτρων κατά το κλάδεμα και 1-2 ψεκασμών την άνοιξη με την έκπτυξη της βλάστησης ελέγχουν ικανοποιητικά την ασθένεια.

Την περίοδο αυτή συνιστώνται μόνο καλλιεργητικά μέτρα δηλαδή να αφαιρούνται οι προσβεβλημένες κληματίδες (γκριζόλευκες, κούφιας).

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη φόμοψη [εδώ](#)

Διαχείριση της αυτοφυούς βλάστησης των αμπελιών

Μην καταστρέφετε την ξινίθρα, δεν επιβαρύνει το αμπέλι.

Προστατεύει τα εδάφη από τη διάβρωση (κυρίως τα επικλινή), συγκρατεί τα νερά της βροχής, ανταγωνίζεται τα άλλα ζιζάνια και είναι μελισσοκομικό φυτό.

Ευχές για μια καλή χρονιά

Ηράκλειο 16 Ιανουαρίου 2025

Η Προϊσταμένη Τμήματος

Κληρονόμου Ευφροσύνη

Μετεωρολογικά Στοιχεία

Βροχοπτώσεις

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται οι βροχοπτώσεις που σημειώθηκαν στο νέο υδρολογικό έτος (από την 1^η Σεπτεμβρίου 2025 μέχρι σήμερα).

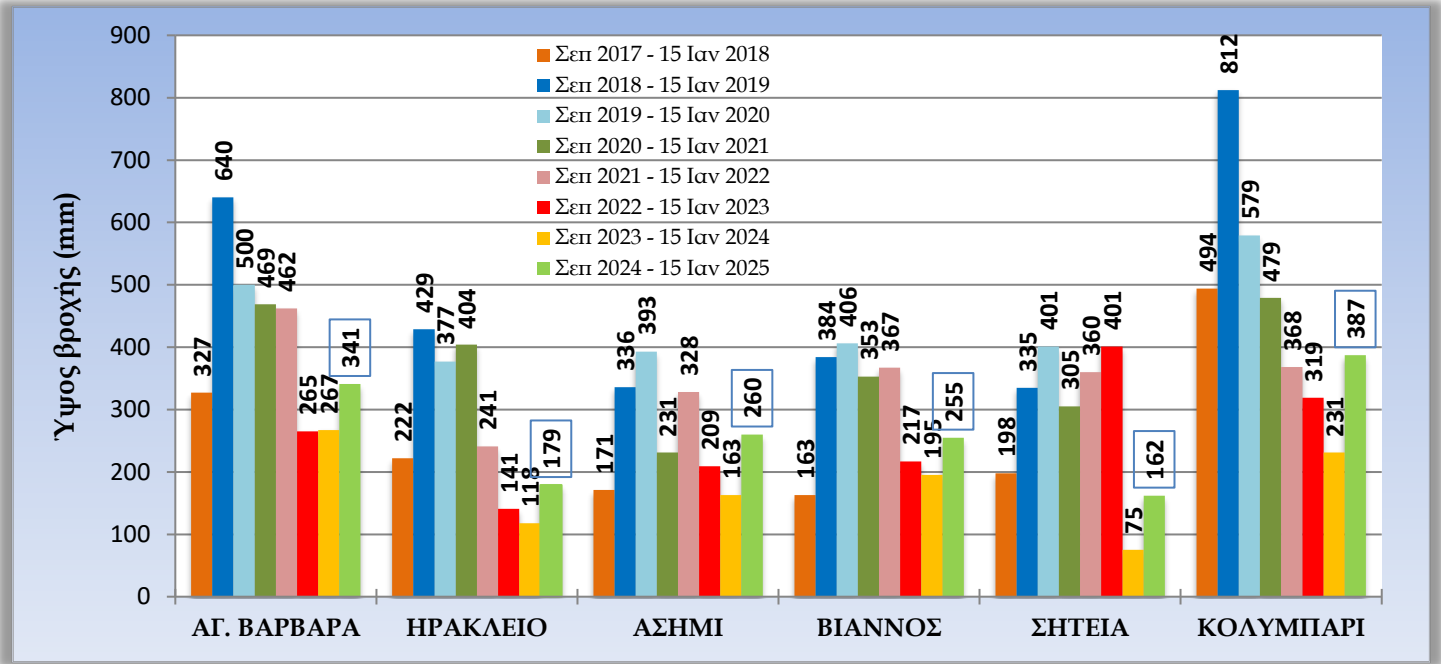
Στο Γραφ. 1 δίνονται συνολικά ύψη βροχής που σημειώθηκαν στις τελευταίες οκτώ περιόδους (2017 - 2025) κατά το ίδιο χρονικό διάστημα (από 1^η Σεπτεμβρίου έως και 15^η Ιανουαρίου). Σύμφωνα με τα συγκριτικά στοιχεία το συνολικό ύψος των βροχοπτώσεων είναι σαφέστατα πιο ικανοποιητικό σε σχέση με τις δυο προηγούμενες πολύ ξηρές περιόδους αλλά σε ένα γενικό κανόνα κρμαίνεται κάτω από τον κλιματικό μέσο όρο του νησιού, πιο έντονα στο βορειοανατολικό και νοτιοανατολικό τμήμα του.

Πίνακας 1. Βροχομετρικά στοιχεία (ύψος σε mm) από 1^η Σεπτεμβρίου 2024 - 15^η Ιανουαρίου 2025

ΠΕΡΙΟΧΗ Υψόμετρο	ΜΗΝΑΣ	ΣΗΤΕΙΑ	ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ	ΒΙΑΝΝΟΣ	ΒΟΝΗ	ΑΣΗΜΙ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	ΑΓΙΟΣ	ΑΓΙΑ	ΤΥΜΠΙΑΚΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ
		12 μ	6μ	587 μ	322 μ	263 μ	69 μ	ΜΥΡΩΝ	ΒΑΡΒΑΡΑ	22 μ	39 μ	13 μ
	Σεπτέμβριος 2024	5	7	5	17	14	21	24	52	15	18	16
	Οκτώβριος 2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
	Νοέμβριος 2024	39	29	46	35	32	38	61	63	43	47	85
	Δεκέμβριος 2024	107	73	194	136	190	110	158	206	116	168	263
	Έως 15 Ιανουαρίου 2025	11	11	10	6	24	10	10	20	21	25	23
	ΣΥΝΟΛΟ	162	120	255	194	260	179	253	341	195	260	387

(Στοιχεία Αυτόματων Τηλεμετρικών Μετεωρολογικών Σταθμών Π.Κ.Π.Φ.Π.&Φ.Ε. Ηρακλείου)

Γράφημα 1. Σύγκριση ύψους βροχοπτώσεων από 1^η Σεπτεμβρίου έως 15^η Ιανουαρίου σε οκτώ συνεχόμενες περιόδους

Θερμοκρασία

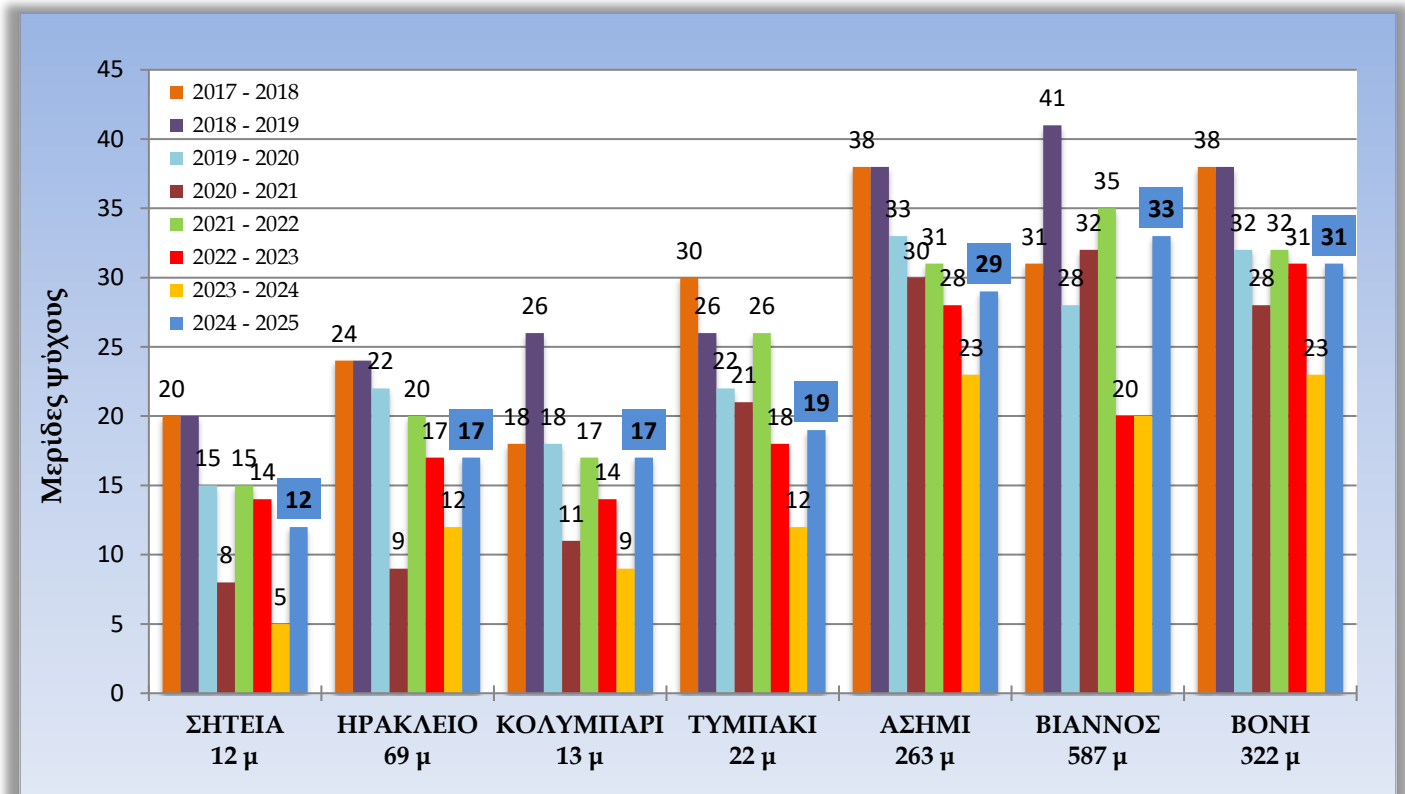
Δεδομένα συσσώρευσης ψύχους μετρούνται με μοντέλα που αξιολογούν τις ωριαίες θερμοκρασίες που σημειώνονται από την 1^η Οκτωβρίου κάθε έτους.

Στο Γραφ. 2 δίνονται οι μονάδες ψύχους που συμπληρώθηκαν στις τελευταίες οκτώ περιόδους (2017 - 2025) κατά το ίδιο χρονικό διάστημα (από 1^η Οκτωβρίου έως και 15^η Ιανουαρίου).

Ο υπολογισμός έγινε με βάση το δυναμικό μοντέλο του Τμήματος Φυλλοβόλων Οπωροφόρων Δέντρων Νάουσας του Ινστιτούτου Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ.

Σύμφωνα με τα δεδομένα που έχουν καταγραφεί μέχρι τώρα και σε σύγκριση με τις προηγούμενες επτά περιόδους, η συσσώρευση μονάδων ψύχους είναι ικανοποιητική.

Γράφημα 2. Σύγκριση μονάδων ψύχους από 1^η Οκτωβρίου έως 15^η Ιανουαρίου σε οκτώ συνεχόμενες περιόδους

Τα Δελτία Γεωργικών Προειδοποιήσεων αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου	 ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
Τα δελτία γεωργικών προειδοποιήσεων αμπελιού αποστέλλονται στο email κάθε ενδιαφερόμενου με εγγραφή πατώντας εδώ	
Εφαρμογή I-Agric του ΥπΑΑΤ για ενημερώσεις στο κινητό τηλέφωνο	

Σύνδεσμοι προς ενημέρωση...

[Ψεκαστικά μηχανήματα – Επιθεώρηση - Βαθμονόμηση](#)